

Дребіт Г.М.,

аспірант кафедри корпоративних фінансів і контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Формування системи контролю руху грошових потоків підприємницьких структур

В складі механізмів управління грошовими потоками важлива роль відводиться системам і методам їх внутрішнього контролю. Внутрішній контроль грошових потоків являє собою організований підприємством процес перевірки виконання всіх управлінських рішень в області їх формування з метою реалізації розробленої політики їх розвитку і намічених показників поточних і оперативних планів. Створення систем внутрішнього контролю є невід'ємною складовою частиною побудови всієї системи управління підприємством з метою забезпечення його ефективності.

Для забезпечення ефективного управління грошовими потоками і виконання сформованих планів руху грошових потоків необхідно сформувати ефективну систему контролю грошових потоків підприємства. Немає жодного сенсу у плануванні грошових потоків, якщо не контролювати хід виконання сформованих планів. Внутрішній контроль, який здійснюється на підприємстві, включає в себе наступні дії: визначення фактичного стану підприємства, порівняння фактичних даних з плановими, оцінка виявлених відхилень і ступеня їх впливу на аспекти функціонування підприємства, виявлення причин зафіксованих відхилень.

У зв'язку з постійними змінами зовнішнього середовища підприємство постійно повинне проводити його моніторинг і своєчасно вносити зміни в бюджети на основі отриманої інформації [3].

Основною ціллю системи внутрішнього контролю грошових потоків підприємства є інформаційне забезпечення системи управління для отримання можливостей приймати ефективні і обґрунтовані управлінські рішення [2]. Система внутрішнього контролю грошових потоків є інтегрованою із системою

їх планування. На стадії планування грошових потоків контрольна функція реалізується через оцінку раціональності можливих варіантів планових рішень, відповідність планових рішень прийнятим установкам та наміченим орієнтирам, а також загальній стратегії. На стадії реалізації сформованих планів необхідним є контроль правильності перебігу реалізації прийнятих управлінських рішень і раціональності їх здійснення задля досягнення необхідних результатів. На стадії обліку повинен бути забезпечений контроль за: наявністю і рухом майна; раціональним використанням виробничих ресурсів у відповідності із затвердженими нормативами; станом виданих і взятих на себе зобов'язань; доцільністю та законністю здійснення господарських операцій. На стадії аналізу здійснюється оцінка інформації про результати виконання управлінських рішень на основі їх розподілу на різноманітні складові та визначення їх співвідношень між собою. Контроль і аналіз глибоко інтегровані. Дані контролю досить часто є основою для проведення аналізу.

Для забезпечення ефективного взаємозв'язку між плануванням та контролем грошових потоків доцільною є формування системи контролю руху грошових потоків підприємства (рис. 1).

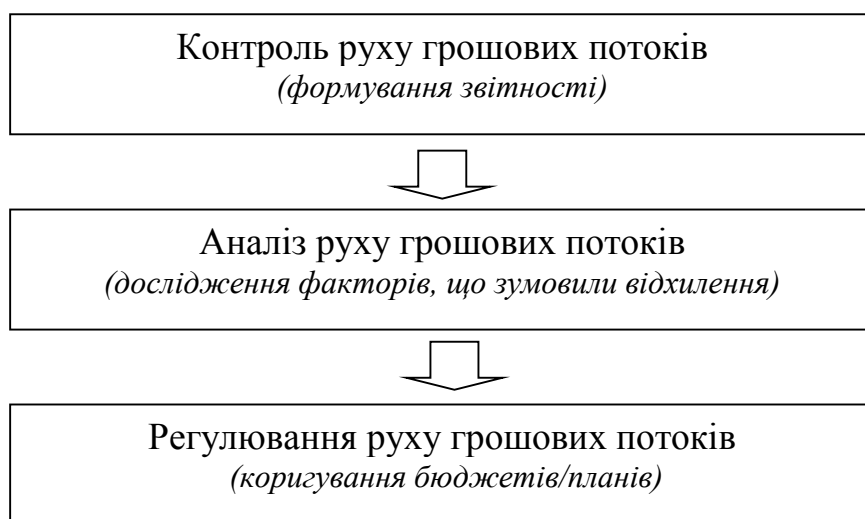

Рис.1. Складові системи контролю руху грошових потоків підприємства

В першій складовій організується процес контролю виконання бюджету руху грошових коштів, який передбачає контроль надходжень і платежів в

рамках затвердженого бюджету руху грошових коштів підприємства, результатом якого є звіт про рух грошових коштів.

Під час аналізу руху грошових потоків підприємства проводиться план/факт аналіз руху грошових коштів, виявляються причини відхилень фактичних даних від планових, результатом є аналітичний звіт факт/план відхиленнях (звіту про рух грошових коштів від бюджету руху грошових коштів) з відповідним обґрунтуванням.

В процесі регулювання руху грошових потоків реалізується прийняття управлінських рішень з метою регулювання руху грошових потоків підприємства, що виражається в коригуванні фінансових бюджетів, розробки комплексу оперативних заходів по оптимізації грошових потоків у зв'язку зі зміною факторів, що на них впливають, та забезпечують досягнення цільових показників.

Отже, економічним ефектом від формування на підприємстві системи контролю руху грошових потоків буде можливість виконання поставлених цільових показників діяльності підприємства, що відображається в підвищенні обсягів і рентабельності грошових потоків, досягнення ліквідності, платоспроможності та максимізації ринкової вартості підприємства.

Список використаних джерел:

1. Кузнецова И. Д. Управление денежными потоками предприятия / И. Д. Кузнецова. – Иваново: Ивановский государственный химико-технологический университет, 2008. – 193 с.
2. Лабазова Е.В. Организационно-экономические механизмы развития системы контролинга промышленного предприятия : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук : спец. 08.00.05 "экономика и управление народным хозяйством" / Лабазова Елена Витальевна – Нижний Новгород, 2010. – 23 с.
3. Самочкин В.Н., Пронин Ю.Б., Логачева Е.Н. Гибкое развитие предприятия: Эффективность и бюджетирование. – М.: Академия народного хозяйства при Правительстве РФ. Дело, 2000. – 341 с.